

Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret

Til: Ombudsnemndas medlemmer

Fra: Forsvarsombud Roald Linaker

Vår referanse
2022/10-10

Dato
22.06.2023

Referat fra nemndsmøtet 13. og 14. juni 2023

1 INNLEDNING

- (1) Den 13. og 14. juni 2023 hadde Ombudsnemnda møte i Oslo. Nemndsmedlem Cecilie Gjennestad meldte forfall. Nemndsmedlem Gunvor Eldegard meldte forfall til møtet 13. juni.
- (2) Hovedpunktene på agendaen var behandling av utkast til tre styringsdokumenter for Ombudsnemndas virksomhet, behandling av tertialrapport for nemndas økonomi, behandling av nemndas aktivitetsplan for andre semester 2023, behandling av utkast til tilsynsrapporter samt møte med Tillitsvalgtordningen, ved Vernepliktsrådet, som fulgte egen agenda (vedlagt). Mesteparten av saksgrunnlaget var utdelt på forhånd.

2 REFERAT FRA MØTET 13. JUNI

2.1 Behandling av styringsdokumenter (vedlagt)

2.1.1 Økonomireglement

- (3) Ombudsnemnda vedtok økonomireglementet i det alt vesentlige som foreslått, med følgende endringer, presiseringer eller tilføyelser:
 - Det er presisert at økonomireglementet skal sendes til Riksrevisjonen.
 - Budsjettdisponeringsmyndigheten til forsvarsombudet og administrativ leder er underordnet ev. motstridene bestemmelser i nemndas fullmaktsmatrise.
 - Forsvarsombudet skal konsulteres før budsjettforslaget, som administrativ leder er ansvarlig for å utarbeide, legges fram for nemnda til vedtak.

2.1.2 Personalreglement

- (4) Ombudsnemnda vedtok personalreglementet i det alt vesentlige som foreslått, med forbehold om at tjenesteorganisasjonene sier seg enig i innholdet, med følgende endringer, presiseringer eller tilføyelser:

- Det er presisert at nemnda gjennomgående er beslutningsdyktig såfremt fire medlemmer er til stede, og at forsvarsombudet har dobbeltstemme, jf. § 8. Følgelig er det ikke nødvendig med to arbeidstakerrepresentanter for å sikre oddetall.
- Det er presisert at personalreglementet skal tas opp til evaluering 12 måneder *fra ikrafttredelsesdatoen*. Det er med andre ord ikke en fast, årlig evaluering.

2.1.3 Reglement om bevertning, velferdstiltak og gaver til ansatte («bevertningsreglementet»)

- (5) Ombudsnemnda vedtok bevertningsreglementet i det alt vesentlige som foreslått, med følgende endringer, presiseringer eller tilføyelser:
- Det er presisert at det er forsvarsombudet som vurderer om en anledning er av en slik karakter at det er Statens personalhåndboks bestemmelser om *representasjon* som skal benyttes.
 - I matrisen som angir de ulike alternativene for servering med dertil hørende artskontoer i regnskapet, må det presiseres at personalhåndbokens bestemmelser om bevertning også gjelder i de tilfeller der nemnda er samlet uten at eksterne gjester deltar.

2.2 Rapport om Ombudsnemndas økonomi per første tertial 2023

- (6) Ombudsnemnda – som ga sin støtte til rapportens form og oppløsning – tok tertialrapporten til orientering.

2.3 Ombudsnemndas aktivitetsplan for andre semester 2023

- (7) Administrativ leder orienterte Ombudsnemnda om nemndas regnskap og budsjett, herunder at det er behov for å styrke budsjettet hva angår strøm, reise/hotell og konsulenttjenester i anledning overgangen til nytt regnskapssystem (SRS). Det er de overførte midlene fra 2022 som brukes til dette. Forsvarsombudet anbefalte Ombudsnemnda å utsette et mulig tilsyn til Finnmark landforsvar.
- (8) Ombudsnemnda vedtok følgende aktivitetsplan for andre semester, der nemndsmøtet 15.–16. november avlyses med mindre den økonomiske situasjonen tillater at det holdes:

Aktivitetsplan andre semester 2023

6. september: Ny økonomiorientering sendes til nemndsmedlemmene per e-post

- 5.–6. september, i Oslo, halvannen dag
Tema: Veteranrelaterte problemstillinger.

4. oktober: Ny økonomiorientering, særlig med tanke på mulig møte 15.–16. november

- 18.–19. oktober, i Oslo, halvannen dag
Tema: Møte med forsvarssjefen hos forsvarssjefen, 18. oktober kl. 9–10. Møte med Stortingets presidentskap og direktør, 18. oktober kl. 12–13. Møte med hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, tillitsvalgte om arbeidsmiljø.
- 15.–16. november, i Oslo, halvannen dag
NB! Dette møtet avlyses med mindre økonomiorienteringen 4. oktober viser at det er forsvarlig. Teams-møte kan vurderes. Mulig tema: Ombudsnemndas tilsyn og undersøkelser i et mer langsiktig perspektiv.
- 11.–12. desember, i Oslo, halvannen dag
Tema: Mobbing og seksuell trakassering.

2.4 Administrasjon og orienteringer

(9) Følgende ble besluttet hva gjelder bestilling av hotell og flyreiser:

- Ombudsnemndas medlemmer ønsker at administrasjonen skal bestille hotell for dem uten videre, så snart den aktuelle nemndsaktiviteten er besluttet.
- Når det gjelder flyreiser, skal det enkelte nemndsmedlem ta kontakt med administrasjonen for å avklare hvilke avganger som ønskes.
 - Administrasjonen legger til grunn at nemndsmedlemmer som ikke tar kontakt for å avklare behov for flybilletter, bestiller dette selv.

(10) Administrativ leder informerte Ombudsnemnda om at han er valgt som medlem i påtalenemnda til Norges Idrettsforbund. Nemnda tok dette til orientering.

3 REFERAT FRA MØTET 14. JUNI

3.1 Behandling av tilsynsrapporter

3.1.1 Rapport etter tilsyn 27. og 28. februar 2023

(11) Ombudsnemnda vedtok tilsynsrapporten i det alt vesentlige som foreslått.

3.1.2 Rapport etter tilsyn 25. og 26. april 2023

(12) Ombudsnemnda vedtok tilsynsrapporten i det alt vesentlige for de deler som er ferdigstilt. Forsvarsombudet og administrativ leder fikk nemndas fullmakt til å ferdigstille rapporten og deretter ekspedere den.

3.2 Ombudsnemndas møte med Tillitsvalgtordningen i Forsvaret (TVO) ved Vernepliktsrådet (VPR)

(13) VPR takket Ombudsnemnda for deltagelsen på Landskonferansen 7.–9. juni. Vernepliktsprogrammet 2023–2025 vil bli meddelt nemnda når det er renskrevet.

- (14) VPR ønsker generelt at det skriftlige arbeidet de står for på vegne av TVO og Forsvarets soldater, i større grad skal være et pedagogisk oppslagsverk for den som vil vite hva vernepliktige tenker om ulike sider ved tjenesten i Forsvaret. I dette perspektivet er den nye utformingen av Ombudsnemndas årsmelding til Stortinget, Dokument 5, en inspirasjon.
- (15) VPR og Ombudsnemnda er opptatt av å vinne gjensidig nytte og gjennomslagskraft i gode synergier seg imellom, både i forbindelse med rapportering og når aktiviteter skal planlegges. VPR har merket seg nemndas bruk av TVOs innspill til Forsvarskommisjonen som viktige kvalitetsmarkører for personellens rettigheter og interesser, i Dokument 5 for 2022. VPR vil sende erfaringsnotat basert på TVOs besøk og inspeksjoner til nemnda, som grunnlag for nemndas vurderinger om aktuelle avdelinger/leire/baser å avlegge besøk eller tilsyn.
- (16) VPR gjorde Ombudsnemnda oppmerksom på at de tillitsvalgte må få møte nemnda uten at de foresatte eller overordnede er til stede, når nemnda er på tilsyn. Nemnda vil heretter presisere dette i brevet som forbereder de aktuelle avdelingen(e) på et forestående tilsyn. Brevet vil deretter bli sendt til VPR i kopi, slik at VPR kan sørge for at innholdet gjøres kjent i TVO-linjen.
- (17) VPR la fram ny politikk som ble vedtatt under Landskonferansen 2023, knyttet til alkoholkonsumering på militært område for de vernepliktige, med vedlagt argumentasjon fra et møte med forsvarsministeren i 2021. TVO ønsker å skape tryggere rammer for nyting av alkohol for vernepliktige, og ba Ombudsnemnda om råd om hvordan VPR kan jobbe videre for politisk gjennomslag. Nemnda har ikke behandlet problemstillingen som sådan, men mener TVO påpeker viktige hensyn og at det på generelt grunnlag er viktig å gjøre samtlige partier på Stortinget oppmerksomme på problemstillinger man ønsker å ta opp.
- (18) Ombudsnemnda ber VPR om å bli holdt oppdatert på utviklingen hva angår den bebudede evalueringen av TVO, der Forsvarsdepartementet har regi. Enn så lenge er dette arbeidet ikke iverksatt. Det var det heller ikke sist nemnda og VPR hadde sitt halvårslige møte, i desember 2022. Nemnda har for øvrig merket seg VPRs bekymring hva angår TVOs ressurser og evne til å oppfylle eget mandat, særlig hva gjelder studenter ved Forsvarets høgskole og tjenestegjørende i Heimevernet (som ikke er ansatt).

Vedlegg unntatt offentlighet, jf. forsvarsombudsloven § 14 første ledd bokstav a

- Vedtatte styringsdokumenter
- Vedtatt rapport etter tilsyn 27.–28. februar 2023

Vedlegg

- Agenda for møtet med Tillitsvalgtordningen i Forsvaret ved Vernepliktsrådet
- Argumentasjon for alkoholkonsumering på militært område